

POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **K. I.**

na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 20 sierpnia 2020 r.,

na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 maja 2020 r., sygn. akt II AKo (...), o odmowie przyjęcia wniosku K. I. o wznowienie postępowania.

UZASADNIENIE

K. I. został skazany za oszustwo wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 26 lipca 2018 r., sygn. akt II K (...), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 11 grudnia 2018 r., sygn. akt VI Ka (...).

Pismem z dnia 7 października 2019 r. skazany zwrócił się z prośbą o ustanowienie adwokata z urzędu celem sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania w związku z ujawnieniem się nowego dowodu w postaci numeru przesyłki i potwierdzenia odbioru przez klienta towaru. Zarządzeniem z dnia 21 listopada 2019 r., sygn. akt II AKo (...), wyznaczono skazanemu obrońcę w osobie adw. M. S. z Kancelarii Adwokackiej w G..

Obrońca z urzędu sporządził i przekazał Sądowi opinię o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania karnego w sprawie K.I. , zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 11 grudnia

2018 r., sygn. akt VI Ka (...). Po zapoznaniu się z tą opinią, Przewodniczący II Wydziału Karnego zarządzeniem z dnia 30 grudnia 2019 r. wezwał skazanego do uzupełnienia braku formalnego złożonego przez niego osobiście wniosku o wznowienie postępowania, poprzez sporządzenie go i podpisanie przez adwokata lub radcę prawnego w wyznaczonym terminie. K. I. braku tego nie uzupełnił.

Zarządzeniem z dnia 25 maja 2020 r., sygn. akt II AKo (...), Zastępca Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) odmówiła przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z uwagi na nieuzupełnienie jego braku formalnego.

Zarządzenie to zaskarżył skazany, zarzucając Sądowi brak inicjatywy w ustaleniu personaliów nadawcy i odbiorcy przesyłki kurierskiej o numerze (...), a także kwestionując wnioski opinii sporządzonej przez adwokata z urzędu o braku podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wznowienie postępowania to nadzwyczajny środek zaskarżenia, w związku z czym istnieją ściśle określone, wymienione w art. 540 k.p.k., 540a i b k.p.k. przesłanki jego zastosowania. Przesłankę taką stanowić może na przykład fakt, że w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa lub to, iż po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące, że skazanie było błędne. Jeśli w sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych przepisami okoliczności, nie ma podstaw do wznowienia postępowania. Przesłanką, o której mowa w ustawie, nie może być subiektywne poczucie skazanego, iż został potraktowany niesprawiedliwie.

W złożonym przez siebie piśmie z dnia 7 kwietnia 2020 r. K. I. wskazał jako podstawę wznowienia postępowania w jego sprawie fakt ustalenia numeru przesyłki kurierskiej z firmy P. , w której, jak twierdzi znajdował się przedmiot wykonania umowy (mata samopompująca). W opinii skazanego numer przesyłki kurierskiej ((...)) stanowi dowód, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 2 podpunkt a k.p.k. Przekonania tego nie podzielił obrońca adw. M. J. S. z Kancelarii Adwokackiej w G., którego wyznaczono wnioskodawcy z urzędu, ponieważ samo ustalenie numeru przesyłki kurierskiej okazało się niewystarczające do stwierdzenia, kto był jej adresatem i odbiorcą. K. I. domaga się, by takich ustaleń dokonał Sąd, z uwagi na

ochronę danych osobowych gwarantowaną przez firmę P.. Czynność taka byłaby możliwa do przeprowadzenia, gdyby Sąd powziął przekonanie, że w świetle zgromadzonego materiału dowodowego i nowo przedstawionego dowodu zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, iż doszło do niesłusznego skazania K. I. . Sąd jednak podzielił zdanie obrońcy, że twierdzenie skazanego o realizacji zobowiązania i wysłaniu pokrzywdzonemu P. S. towaru w przesyłce nr (...), jest gołosłowne.

Na tym etapie postępowania – a więc już po uprawomocnieniu się wyroku – to na stronie spoczywa obowiązek przekonania sądu, iż zaszły szczególne okoliczności, uzasadniające wznowienie postępowania. Nie obowiązuje już zasada domniemania niewinności, a ciężar uprawdopodobnienia podstaw do wznowienia spoczywa na wnioskodawcy (por. Dariusz Świecki, Komentarz do art. 540 k.p.k., [W:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz aktualizowany, T II, wyd. Wolters Kluwer, pkt 19 i 20). „W trakcie postępowania wznowieniowego nie przeprowadza się postępowania dowodowego, a jedynie ocenia czy przedstawione przez stronę dowody odpowiadają podstawie wznowieniowej *propter nova*. W ograniczonym tylko zakresie sąd wznowieniowy jest uprawniony do dokonania czynności sprawdzających (art. 97 w zw. z art. 546 k.p.k.), które prowadzone mogą być tylko w celu zweryfikowania podstaw wznowienia, a nie w kierunku uniewinnienia oskarżonego po ewentualnym wznowieniu postępowania karnego i uchyleniu wyroku. Postępowanie wznowieniowe nie służy także poszukiwaniu dowodów, a jedynie ocenie tego, czy nowe dowody lub fakty przedstawione przez żądającego wznowienia, dają podstawę do takiego rozstrzygnięcia” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2020 r., sygn. akt. V KO 20/19).

Stosownie do treści art. 545 § 2 k.p.k. wniosek o wznowienie postępowania, jeśli nie pochodzi od prokuratora, musi być sporządzony i podpisany przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Niespełnienie tego wymogu skutkuje formalną wadą wniosku i odmową przyjęcia go do rozpoznania. Skazany otrzymał już w niniejszej sprawie obrońcę, który nie znalazł podstaw do sformułowania wniosku o wznowienie postępowania. Działanie obrońcy nie nosi znamion wadliwego lub ukierunkowanego na wyrządzenie szkody skazanemu. Jak słusznie zauważył Sąd Apelacyjny w (...) w

postanowieniu z dnia 24 marca 2020 r., sygn. akt II AKo (...), rola obrońcy z urzędu w postępowaniu o wznowienie różni się od tej, którą odgrywa w postępowaniu przed uprawomocnieniem się wyroku. Nie ma on obowiązku sporządzać wniosku o wznowienie, chyba że uzna, iż zachodzą ku temu podstawy. Samo przekonanie skazanego, wbrew stanowisku obrońcy, iż zachodzą przesłanki wzruszenia prawomocnego orzeczenia nie uzasadnia domagania się przez niego wyznaczania z urzędu kolejnych obrońców, którzy podzielą jego pogląd. W takiej sytuacji, o ile nie wystąpią w sprawie nowe okoliczności, skazany może zawsze skorzystać z pomocy pełnomocnika z wyboru.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.